
Zajišťování a vnitřní hodnocení kvality

Podle [zákona o vysokých školách](#) je vysoká škola povinna zavést a udržovat systém zajišťování a vnitřního hodnocení kvality vzdělávací a vědecké činnosti, jakož i činností souvisejících, a pravidelně uskutečňovat jejich hodnocení. Tato oblast přitom náleží do její samosprávné působnosti.

- [Účely a principy](#)
- [Systém zajišťování a vnitřního hodnocení kvality](#)
- [Organizační a personální zajištění](#)
- [Vnitřní hodnocení kvality činnosti](#)
- [Vnější hodnocení kvality činnosti](#)
- [Klíčové předpisy, dokumenty a odkazy](#)
- [Souhrnný popis systému](#)

Účely a principy

[Posláním](#) Univerzity Karlovy je šíření vzdělanosti a ochrana poznání, pěstování svobodného myšlení, nezávislého vědeckého bádání i světybné umělecké tvorby a všestranná podpora tvůrčího ducha lidské společnosti.

Univerzita Karlova, její vedení a členové její akademické obce jsou si vědomi zavazujících tradic nejstaršího vysokoškolského učení východně od Rýna a severně od Alp, stejně jako šlechtických úmyslů, s nimiž ji český král a pozdější římský císař Karel IV. v polovině 14. století zakládal. Posláním a tradice jsou pro Univerzitu Karlovu výzvou, aby soustavně dbala na kvalitu svých činností.

Za klíčové pokládá Univerzita Karlova svobodu bádání i vzdělávací činnosti stejně jako svoji integritu, autonomii a nezávislost, silnou akademickou samosprávu, důraz na etické principy vědecké a pedagogické práce i řízení a záruku akademických svobod. Proto principy, z nichž univerzita v oblasti zajišťování a hodnocení kvality dlouhodobě vychází, jsou zejména respekt k vnitřním kulturám, prostředím fakult, dalších součástí i specifikům pěstovaných oborů, zapojování akademických pracovníků, studentů, absolventů a dalších relevantních aktérů do zajišťování a hodnocení kvality, transparentnost, věcnost, odbornost a etičnost hodnocení, kritické posuzování, které je založeno na ověřených údajích a zasazeno do kontextu a maximální míra zveřejňování všech věcí, které se zajišťováním kvality souvisejí. Cílem těchto principů je podpora kultury instituce založené na silné akademické samosprávě, sounáležitosti a partnerství mezi jednotlivci, součástmi i obory, vzájemné komunikaci a respektu.

Účelem zajišťování a vnitřního hodnocení kvality na Univerzitě Karlově je podpora rozvoje univerzity, a to v souladu s evropským pojetím kvality univerzitního vzdělávání a vědecké činnosti, jež podporují rozvoj jedince a jeho přípravu na život ve stále komplexnější společnosti, učitele, jeho rozvoj a spolupráci se studenty ve svobodném akademickém prostředí a přípravu absolventů, kteří se dokáží uplatnit na domácím i mezinárodním trhu práce a kteří dokáží pracovat s nejnovejšími poznatky, uchovávat, šířit a dále posouvat dosavadní výsledky, jichž lidstvo dosáhlo, v oblasti vědecké, technické, kulturní i společenské.

Vzhledem k tomu, že Univerzita Karlova velmi silně dbá na principy akademické samosprávy jak ve vztahu k vnějšmu prostředí, tak ve vztahu ke svému vnitřnímu uspořádání, inspiraci v oblasti zajišťování a hodnocení kvality čerpá zejména z přístupu používaného Evropskou asociací univerzit, který vychází ze [Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area](#), neboť zohledňuje, že kvalita vysoké školy by se měla odvíjet od jejího poslání a zaměření, a nabízí základní principy, jimiž by zajišťování a hodnocení kvality mělo být vedeno, nikoli vymezení kvality platné pro všechny instituce a situace.

Systém zajišťování a vnitřního hodnocení kvality

[Systém zajišťování a vnitřního hodnocení kvality Univerzity Karlovy](#) je vymezen vnitřním předpisem [Pravidla systému zajišťování a vnitřního hodnocení kvality](#). Tento předpis vznikl na základě léty prověřených nástrojů. Současně jde o systém dynamický, neboť osvědčená praxe je průběžně doplňována o nové nástroje, a systém komplexní, neboť zahrnuje všechny oblasti činnosti Univerzity Karlovy.

Vzdělávací činnost

Ve vzdělávací oblasti tvoří první část systému zajišťování a vnitřního hodnocení kvality minimální požadavky na kvalitu vzdělávací činnosti, jež kromě zákona o vysokých školách a jeho prováděcích předpisů zahrnují oblast akreditací studijních programů a oblastí vzdělávání, jak jsou vymezeny zejména v Akreditačním řádu univerzity, oblast přijímacího řízení a studia, jak jsou vymezeny v Řádu přijímacího řízení pro uchazeče a Studijním a zkušebním řádu univerzity, a nároky kladené na habilitační a jmenovací řízení .

Druhou část systému pak tvoří nástroje podporující rozvoj vzdělávací činnosti, kde jsou prověřeny prvky systému zpětná vazba od studentů , zpětná vazba od absolventů získaná na základě šetření a průběžné sledování podmínek, průběhu a výsledků přijímacího řízení a studia, připravováno je pak hodnocení kvalifikačních prací. Všechny tyto dílčí nástroje se posléze propojí v pravidelném hodnocení jednotlivých studijních programů. Předmětem hodnocení jsou i programy celoživotního vzdělávání, a to zejména na základě zpětné vazby od jeho účastníků a absolventů.

Tvůrčí činnost

V oblasti zajišťování kvality tvůrčí činnosti univerzita odpovídá zejména za stav a rozvoj vědních oborů, zatímco rozvoj jednotlivých pracovišť je především v kompetenci fakult a dalších součástí. Klíčovou komponentou je komplexní celouniverzitní systém financování základního výzkumu , který se zaměřuje zejména na podporu rozvoje vědních oborů uskutečňovaných na univerzitě (program PROGRES), vytvoření podmínek pro dlouhodobou koncepční práci excelentních týmů (UNCE), zakládání nových laboratoří a vědeckých skupin či škol (PRIMUS), podporu vynikajících osobností (Donatio Universitatis Carolin?) a na vědeckou činnost studentů (GAUK a specifický vysokoškolský výzkum). Tento systém přitom soustavně dbá na kvalitu před přijetím projektu k financování, během jeho řešení, a to formou průběžných zpráv a bilančních zpráv, a v neposlední řadě při veřejných obhajobách závěrečných zpráv či výsledků. Zastřešujícím orgánem zde je Komise programů pro podporu vědy .

Další důležitou složkou systému v oblasti vědy je hodnocení badatelské práce akademických a vědeckých pracovníků i studentů, jednotlivých týmů a pracovišť. Toto hodnocení probíhá na fakultách a vysokoškolských ústavech s různými přístupy, na celouniverzitní úrovni jsou náležitosti tohoto hodnocení ukotveny v opatření rektora Strategie hodnocení tvůrčí činnosti na Univerzitě Karlově . Jeho cílem přitom je prostřednictvím národního a mezinárodního srovnání získat správné a ověřitelné informace o kvalitě tvůrčí činnosti na univerzitě a na jejich základě doporučení pro její další rozvoj, jeho účelem pak přispět k zabezpečení kvality oborů srovnatelné s tou, jakou dosahují přední evropské vysoké školy a jiné výzkumné instituce, a k jejímu dalšímu zlepšování.

Základními organizačními a obsahovými jednotkami univerzitního hodnocení jsou obory a vědní oblasti vymezené vnitřní klasifikací vědních oborů Univerzity Karlovy a dále pak součásti, jimiž se pro tyto účely rozumí fakulty a vysokoškolské ústavy. Úroveň oboru se pak odvozuje zejména od kvality jeho výsledků, příspěvku k dosažení výsledků jiných oborů v rámci mezioborové spolupráce a postavení v národním a mezinárodním srovnání, úroveň vědní oblasti je posuzována na základě úrovně příslušných oborů a souhrnných údajů o dané oblasti, úroveň součástí je posuzována zejména na základě posouzení úrovně oborů, kterými se soustavně zabývá, a dále s přihlédnutím k ukazatelům tvůrčí činnosti a vlastní hodnotící zprávě součástí, ze kterých vyplývají informace o koncepci, strategii, organizaci tvůrčí činnosti, její společenské relevanci, potenciálu jejího rozvoje a toho, jak daná součást v oblasti tvůrčí činnosti přispívá k naplňování priorit univerzity stanovených jejím platným strategickým záměrem.

Při hodnocení se jako opory využívají výsledky celkem pěti nástrojů, jimiž jsou ukazatele tvůrčí činnosti, vlastní hodnotící zpráva součástí, bibliometrická analýza, peer review a návštěva na místě.

Podpůrné činnosti

Nedílnou součástí systému zajišťování a vnitřního hodnocení kvality je na Univerzitě Karlově i oblast podpůrných činností, k nimž patří například správa a řízení univerzity, využívání zdrojů, infrastruktura, informační systémy, informační a poradenské služby, služby v oblasti přenosu poznatků a technologií, služby knihoven, nakladatelská a ediční činnost, služby kolejí a menz či zázemí pro sportovní činnost. Hodnocení těchto činností probíhá na univerzitě pomocí různých dílčích nástrojů, například formou zpětné vazby od uživatelů příslušných služeb, bilanční zprávy o činnosti součástí, které konkrétní službu zajišťují, či každoroční zprávy o činnosti vybraných součástí.

Organizační a personální zajištění

Jelikož většina prvků systému zajišťování a vnitřního hodnocení kvality a správy univerzity je v případě Univerzity Karlovy uplatňována na fakultách a dalších součástech, úlohou vedení univerzity a jejích orgánů je především dbát zájmu univerzity jako celku, vytyčovat základní rámec pro její rozvoj a poskytovat podporu fakultám a dalším součástem.

Garantem celého systému zajišťování a hodnocení kvality Univerzity Karlovy je Rada pro vnitřní hodnocení , v níž jsou zastoupeni významní akademičtí pracovníci a studenti. Rada pro vnitřní hodnocení zejména spravuje oblast akreditací,

ověřuje, zda jsou naplňovány požadavky univerzity na kvalitu vzdělávací činnosti ve studijních programech a provádí její hodnocení, připravuje a schvaluje aplikace pravidel systému zajišťování a vnitřního hodnocení kvality do podoby pravidel specifických pro jednotlivé oblasti vzdělávání a vědní obory, schvaluje potřebné metodické materiály a dále rozvíjí systém zajišťování a vnitřního hodnocení kvality na univerzitě. Její činnost se řídí zákonem o vysokých školách, [statutem univerzity](#), [Řádem rady pro vnitřní hodnocení](#) a dalšími vnitřními předpisy. [Vědecká rada](#) a [Mezinárodní rada](#) se zabývají zejména rozvojem a hodnocením vědecké činnosti Univerzity Karlovy. Všechny klíčové dokumenty jsou projednávány [Akademickým senátem](#) univerzity.

Na úrovni [kolegia rektora](#) je koordinátorem v oblasti zajišťování a vnitřního hodnocení kvality [prorektorka pro koncepci a kvalitu vzdělávací činnosti](#), jež spolupracuje s ostatními věcně příslušnými členy tohoto poradního orgánu rektora a také s fakultami a dalšími součástmi v rámci [rozšířeného kolegia rektora](#).

Na úrovni fakult pověřuje koordinaci činností souvisejících se systémem zajišťování a vnitřního hodnocení kvality děkan vybraného zaměstnance, zpravidla člena kolegia děkana, obdobně postupuje i ředitel další součásti.

Význačnou roli v systému zajišťování a vnitřního hodnocení kvality zastává [garant studijního programu](#). V podmínkách Univerzity Karlovy je garant akademickým pracovníkem, který zásadním způsobem ručí za kvalitu a za řádné uskutečňování garantovaného studijního programu. Ve spolupráci s orgány příslušné fakulty dbá o obsahovou a metodickou kvalitu studijního programu, o řádné uskutečňování jeho výuky podle platné akreditace, jakož i o jeho rozvíjení a pravidelné hodnocení. Za svou činnost zodpovídá jak vlastní fakultě, tak i univerzitě reprezentované Radou pro vnitřní hodnocení.

Podpůrné zázemí pro univerzitu vyvábí [věcně příslušná pracoviště rektorátu](#), jež spolupracují s odpovídajícími pracovišti [fakult a dalších součástí](#).

Vnitřní hodnocení kvality činnosti

K celistvému propojení mezi systémem zajišťování kvality a rozvojem Univerzity Karlovy dochází ve [strategickém záměru](#) univerzity. Příprava tohoto dokumentu představuje dlouhodobý a náročný proces. V případě aktuálně platného [strategického záměru pro roky 2016-2020](#) trvala přibližně rok, přičemž byla zahájena syntézou všech výsledků a podkladů, které univerzita v předchozím období v rámci oblasti zajišťování kvality získala. Univerzitní strategický záměr je pro každý rok konkretizován prostřednictvím [plánu realizace](#), který rovněž projednávají všechna klíčová grémia. V posledních letech univerzita následně připravuje [bilanční zprávu](#), jak se jí jednotlivé priority a aktivity dařilo naplňovat, resp. z jakých příčin či důvodů tomu tak nebylo, obdobně postupují i některé fakulty.

Dalšími důležitými dokumenty, které obsahují výsledky vnitřního hodnocení kvality, jsou zpráva o vnitřním hodnocení a sebehodnotící zpráva popisující a hodnotící naplnění jednotlivých požadavků vyplývajících ze standardů pro institucionální akreditaci.

Vedle těchto komplexních analýz a dokumentů si Univerzita Karlova zpracovává řadu dílčích studií, jež se dotýkají vybraných témat, ať již jsou připravovány každoročně (například [zpráva o přijímacím řízení](#), [hodnocení doktorského studia](#) či zpráva o průběhu hodnocení výuky studenty na fakultách) či v odlišném časovém intervalu (například šetření mezi absolventy).

Zprávy o hodnocení činnosti Univerzity Karlovy

- [Zpráva o vnitřním hodnocení Univerzity Karlovy, 2017](#)
- [Dodatek ke zprávě o vnitřním hodnocení Univerzity Karlovy, 2018](#)
- [Zpráva o vnitřním hodnocení Univerzity Karlovy, 2019](#)

Vnější hodnocení kvality činnosti

Vnější hodnocení činnosti vzdělávací, vědecké a s nimi souvisejících činností Univerzity Karlovy může dle zákona o vysokých školách provádět [Národní akreditační úřad pro vysoké školství](#), dle jejího statutu pak všeobecně uznávaná instituce, přičemž charakter tohoto hodnocení je zpravidla mezinárodní.

Mezinárodní hodnocení Univerzity Karlovy, 2016-2017

V akademickém roce 2016/2017 byla činnost Univerzity Karlovy hodnocena v rámci programu [Institutional Evaluation Programme](#), který zajišťuje [Evropská asociace univerzit](#) a který je zařazen v Evropském registru kvality ([EQAR](#)) a je plným členem evropské sítě pro kvalitu ([ENQA](#)). V prvním fázi byla na základě široké vnitrouniverzitní diskuse (vedením univerzity a fakult, samosprávné orgány, zástupci akademických pracovníků a studentů) připravena [vlastní hodnotící zpráva](#), jež analyzovala a hodnotila, jak Univerzita Karlova spravuje a rozvíjí svou vzdělávací činnost, vědeckou činnost a internacionalizaci. Tato zpráva byla schválena Radou pro vnitřní hodnocení a následně projednána

Vědeckou radou a Akademickým senátem univerzity. Ve druhé fázi univerzitu v průběhu jarních měsíců roku 2017 dvakrát navštívil mezinárodní tým. Na tomto základě byla mezinárodním týmem připravena [závěrečná zpráva](#), která je rovněž zveřejněna na internetových stránkách Institutional Evaluation Programme. Zpráva obsahuje celkem dvacet tři doporučení. V červenci 2018 Univerzita Karlova zaslala hodnotícímu týmu [navazující zprávu](#), v níž popisuje, která z doporučení se rozhodla přijmout a kam se jí v mezidobí podařilo dospět.

- [Charles University Self-Evaluation Report](#), [Appendices](#)
- [Charles University Evaluation Report](#)
- [Charles University Progress Report](#)
- [Závěry a doporučení z mezinárodního hodnocení Univerzity Karlovy](#)

Mezinárodní hodnocení Univerzity Karlovy, 2019-2020

V průběhu roku 2019 Univerzita Karlova podstoupila v rámci Institutional Evaluation Programme následné hodnocení (*follow-up evaluation*), jehož závěry budou využity při přípravě nového strategického záměru pro léta 2021-2025. V první polovině roku nejprve vypracovala [vlastní hodnotící zprávu](#), která se soustředila na reflexi změn od počátečního hodnocení, na přelomu října a listopadu univerzitu navštívil hodnotící tým Evropské asociace univerzit, závěrečnou zprávu pak univerzita obdržela v lednu 2020.

- [Charles University Self-Evaluation Report](#), [Appendices](#)
- [Charles University Evaluation Report](#)

Klíčové dokumenty

Zákon o vysokých školách a jeho prováděcí předpisy

- [Zákon o vysokých školách](#)
- [Nařízení vlády o standardech pro akreditace ve vysokém školství](#)
- [Nařízení vlády o oblastech vzdělávání ve vysokém školství](#)

Vnitřní předpisy

- [Statut](#)
- [Řád rady pro vnitřní hodnocení](#)
- [Pravidla systému zajišťování a vnitřního hodnocení kvality](#)
- [Akreditační řád](#)
- [Řád přijímacího řízení pro uchazeče](#)
- [Studijní a zkušební řád](#)
- [Řád pro hodnocení vzdělávací činnosti studenty a absolventy](#)
- [Řád habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem](#)

Opatření rektora

- [Standardy studijních programů Univerzity Karlovy](#)
- [Návrh studijního programu v rámci institucionální akreditace](#)
- [Působnost garantů studijních programů](#)
- [Působnost koordinačních rad doktorských studijních programů](#)
- [Manuál pro doktorské studium](#)
- [Struktura zprávy o průběhu hodnocení výuky studenty](#)
- [Standardy podpory poskytované studentům a uchazečům o studium se speciálními potřebami](#)
- [Uskutečňování mezinárodně uznávaných kurzů](#)
- [Strategie hodnocení tvůrčí činnosti na Univerzitě Karlově](#)
- [Doporučená hlediska hodnocení pro habilitační řízení a řízení pro jmenování profesorem](#)
- [Vnitřní kontrolní systém](#)

Strategické dokumenty

- [Dlouhodobé – strategické záměry UK, jejích fakult a dalších součástí 2011-2015](#)
- [Dlouhodobé – strategické záměry UK, jejích fakult a dalších součástí 2016-2020](#)

Zpráva o vnitřním hodnocení a její dodatky

- [Zpráva o vnitřním hodnocení Univerzity Karlovy, 2017](#)
- [Dodatek ke zprávě o vnitřním hodnocení Univerzity Karlovy, 2018](#)
- [Zpráva o vnitřním hodnocení Univerzity Karlovy, 2019](#)

Analýzy a studie

- [Zaměstnatelnost a uplatnění absolventů Univerzity Karlovy, 2014](#)
- [Zaměstnatelnost a uplatnění absolventů Univerzity Karlovy, 2012](#)
- [Analýza výsledků šetření Doktorandi 2014](#)
- [EUROSTUDENT VI: výsledky Univerzity Karlovy](#)
- [Vyhodnocení dlouhodobých záměrů UK a jejích fakult, 2011-2015](#)
- [Vyhodnocení dlouhodobých záměrů UK a jejích fakult, 2011-2015, příloha](#)

Důležité odkazy

- [Národní akreditační úřad pro vysoké školství](#)
- [Evropský registr kvality](#)
- [Evropská síť pro kvalitu](#)
- [Standards and Guidelines for Quality Assurance in the EHEA](#)